

Medens eleverne ved de studieforberevende uddannelser alene har mulighed for at modtage ungdomsydelsen samt eventuelt støtte fra Statens Uddannelsesstøtte, har eleverne inden for erhvervsuddannelserne forskellige muligheder for at oppebære en i forbindelse med overenskomstforhandlingerne på arbejdsmarkedet aftalt løn under hele uddannelsesforløbet eller dele af dette. Det kan ikke afvises, at sådanne forskelle i de økonomiske vilkår kan være en afgørende faktor, ikke blot når de unge stilles over for valget mellem de forskellige ungdomsydelser, men tillige i valget mellem at påbegynde en erhvervsuddannelse eller søge direkte ud på arbejdsmarkedet efter folkeskolen. For at sikre, at de uddannelsessøgende ønsker med hensyn til valg af uddannelse og beskæftigelse ikke i afgørende grad påvirkes af kortsigtede økonomiske overvejelser, men derimod er udtryk for motiverede uddannelses- og erhvervsønsker, bør det tilstræbes, at der etableres støtteordninger, der ikke virker forvridende på de unges valg i den henseende.

Ad 13.

Som anført under de almindelige bemærkninger er det en forudsætning for i praksis at kunne realisere et tilbud til alle unge om en ungdomsuddannelse, at der dels er opbygget et overskueligt og indbyrdes sammenhængende system af uddannelsesstilbud, dels er mulighed for at planlægge og styre disse ud fra en helhedsvurdering. I dag foregår planlægningen, styringen og finansieringen af uddannelserne i det væsentlige ud fra den enkelte sektors behov, hvilket også er i overensstemmelse med de love og andre regler, der gælder på området. Tilsvarende gælder der forskellige regler med hensyn til uddannelsernes finansiering. Den hidtidige udvikling og ikke mindst en udvikling i retning af et mere fleksibelt system, som skitseret i de foregående punkter, understreger nødvendigheden af, at tilbøjeligheden til at vurdere hvert uddannelsesområde for sig afløses af et helhedssyn, som vil kræve ændringer af de i dag gældende retsregler.

Det vil være et naturligt led i disse ændringer, at planlægningen og styringen af uddannelserne sker i samarbejde mellem staten, amtskommunerne og arbejdslivets organisationer. For de studieforberevende uddannelser vil dette indebære fornyede overvejelser over statsgymnasiernes fremtidige tilhørsforhold, og på erhvervsuddannelsernes område må de praktiske muligheder for yderligere at inddrage amtskommunerne overvejes positivt. Det forudsættes herunder, at det i det væsentlige er lykkedes at gøre lokalområderne (jfr. bemærkningerne til punkt 1) selvforsynende med erhvervsud-

dannelser og at opbygge disse uddannelser over en nogenlunde ensartet skolemodel.

En stor del af styringen og planlægningen af erhvervsuddannelsernes indhold og af disses totaldimensionering må dog fortsat foregå centralt.

Dette vil også gælde for en række spørgsmål af overvejende pædagogisk karakter (uddannelsernes mål, fagindholdet, undervisningens tilrettelæggelse og gennemførelse o. a.).

For den række uddannelser, som ligger i statsligt regie, må der forudsættes en sådan central planlægning og styring, at disse udbygges og tilrettelægges i samklang med de øvrige uddannelser.

Ændringer i de eksisterende samarbejdsformer bør først finde sted efter forhandling med amtskommunerne og de implicerede organisationer inden for arbejdslivet. Det vil i den forbindelse være væsentligt, at der opbygges en smidig styringsmekanisme, der kan sikre arbejdslivet den fornødne indflydelse på uddannelsernes faglige indhold. Denne indflydelse er især af betydning, når det drejer sig om at formidle udviklingen og fornyelser inden for arbejdslivet til uddannelsessektoren.

I forbindelse hermed må den nuværende struktur af rådgivende organer inden for ungdomsuddannelsernes område tages op til revision med henblik på en forenkling. Især inden for erhvervsuddannelserne findes der talrige rådgivende organer, hvis opgaver og kompetence i vekslende omfang overlapper hinanden, hvilket virker hæmmende og vanskeliggør den daglige administration. Der må her opbygges et mere smidigt system, der samtidig sikrer de involverede kredse en rimelig indflydelse.

Ad 14.

Opfyldelsen af princippet om et uddannelsesstilbud til alle unge indebærer en forpligtelse for det offentlige til at sikre, at den nødvendige uddannelseskapacitet er til stede.

Undervisningen inden for ungdomsuddannelserne foregår i dag ved både offentlige og private uddannelsesinstitutioner. Størstedelen af de sidstnævnte, til hvem der ydes tilskud efter nærmere fastsatte regler, er organiseret som selvejende institutioner (f. eks. tekniske skoler og handelsskoler).

Det er inden for dette område normalt en betingelse for at få godkendt oprettelse af selvejende institutioner, og for at en godkendt uddannelsesinstitution kan modtage driftstilskud fra det offentlige, at der er tilstrækkeligt behov for undervisningen.